

ULUSAL MESLEK STANDARDI

**MODEL MAKİNECİ
(DERİ/KÜRK HAZIR GİYİM)**

SEVİYE 4

REFERANS KODU / 10UMS0100-4

RESMİ GAZETE TARİH-SAYI / 11.04.2018-30388 (Mükerrer)

Meslek:	MODEL MAKİNECİ (DERİ/KÜRK HAZIR GİYİM)
Seviye:	4¹
Referans Kodu:	10UMS0100-4
Standardı Hazırlayan Kuruluş(lar):	İSTANBUL TEKSTİL VE KONFEKSİYON İHRACATÇI BİRLİKLERİ (İTKİB)
Standardı DoİRulayan Sektör Komitesi:	MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi
MYK Yönetim Kurulu Onay Tarih/ Sayı:	30.11.2010 Tarih ve 2010/70 Sayılı Karar Rev.01: 14.02.2018 Tarih ve 2018/24 Sayılı Karar
Resmî Gazete Tarih/Sayı:	17.12.2010-27788 (Mükerrer) Rev.01: 11.04.2018-30388 (Mükerrer)
Revizyon No:	01

¹ Mesleğin yeterlilik seviyesi, sekizli (8) seviye matrisinde seviye (4) olarak belirlenmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

ACİL DURUM: İş yerinin tamamında veya bir kısmında meydana gelebilecek yangın, patlama, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım, doğal afet gibi acil müdahale, mücadele, ilkyardım veya tahliye gerektiren olayları,

ACİL DURUM PLANI: İş yerlerinde meydana gelebilecek acil durumlarda yapılacak iş ve işlemler dahil bilgilerin ve uygulamaya yönelik eylemlerin yer aldığı planını,

ADIM BOYU: Bir birim dikiş uzunluğunu,

ANA MALZEME: Bir ürünün hazırlanmasında kullanılan temel malzemeyi,

BİYE: Giysinin değişik bölümlerini temizlemek ve/veya süslemek için ek bir malzemeyle yapılan işlemi,

BİZ: İşaret amaçlı kullanılan delici aleti,

BÜZGÜ: Giysiye form vermek ve/veya model uygulamak için kullanılan, bolluksuz kısma büzülerek eklenen bolluğu,

CEP FİLETOSU: Filetolu ceplerin ucuna dikilen ince düz parçayı,

ÇIT: Dikiş birleşimini gösteren işaret ve çentikleri,

FIRFIR: Giysinin değişik bölümlerine eklenen büzgülü parçayı,

GARNİ: Ürün üzerinde, ana malzeme ve renk dışında kullanılan farklı materyalleri,

ISCO: Uluslararası standart meslek sınıflamasını,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

KALIP KONTROL NUMUNESİ (İMİTASYON): Deri/kürk numune dikimi öncesi, kalıbın doğruluğunu ve ürünün bedendeki oturuşunu kontrol etmek için amerikan bezi, yapay kürk ve benzeri kumaşlardan yapılan deneme dikimi,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM: Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan bu amaca uygun olarak tasarımı yapılmış tüm alet, araç, gereç ve cihazları,

MANŞET: Giysinin kol uçlarını toplamak ve kullanım kolaylığı sağlamak amacıyla kol ağzına geçirilen, genellikle destekleme malzemesi ile sertleştirilmiş düz veya şekillendirilmiş giysi parçasını,

MEZURA: Üzerinde metre ya da inç ölçü sistemi bulunan yumuşak malzemeden yapılmış katlanabilir, kıvrılabilir ölçüm aracını,

MODEL: Tasarlanan ürünün tanıtım veya deneme amacıyla üretilen ilk örneği, prototipi,

ÖLÇÜ TABLOSU: Hazır giyim ürünlerinin üretimi için oluşturulan; üzerinde ürün teknik çizimi, ölçüm yerleri ve tüm bedenler için ölçü ayrıntılarının bulunduğu tabloyu,

PAT: Giysinin değişik yerlerine verilen kapama paylı açıklığı,

PERVAZ: Giysinin kavisli bölümlerini temizlemek için dikilen parçayı,

PİLİ: Giysiye form ve model özelliği katmak amacı ile katlanarak verilen bolluğu,

RAMAK KALA OLAY: İş yerinde meydana gelen; çalışan, iş yeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olduğu halde zarara uğratmayan olayı,

RİSK: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

RİSK DEĞERLENDİRMESİ: İş yerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları,

ŞABLON: Dikiş payları verilmiş, tüm yazı ve işaretlerin üzerinde bulunduğu kesime hazır kalıbı,

TEHLİKE: İş yerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya iş yerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini,

TEKNİK FÖY: Hazır giyim ürünlerinin üretimi için hazırlanan; ölçü tablosu, kumaş, dikiş, aksesuar, nakış, baskı ve benzeri talimatların tümünün oluşturduğu föyü,

TELA: Giyside istenen form, beklenen görünüm kalitesi ve etkiyi elde etmek amacı ile ürünün içine tutturulan ara katmanı,

UYA: Giyside esnemesi istenmeyen bölümlere iç yüzden uygulanan tek tarafı yapışkan bez veya kağıt bantı,

VOLAN: Giysiye dar kenarlarından düz eklendiğinde geniş tarafıyla fırfıra dönüşen parçayı,

YARDIMCI APARAT: Herhangi bir aracın çeşitli amaçlarla kullanılmasını sağlayan parçalarını,

YARDIMCI MALZEME: Bir ürünün hazırlanmasında temel malzeme dışında kullanılan malzemeyi

ifade eder.

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	7
2. MESLEK TANITIMI.....	8
2.1. Meslek Tanımı.....	8
2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri.....	8
2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile ilgili Düzenlemeler.....	8
2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat.....	8
2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları.....	8
2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler	9
3. MESLEK PROFİLİ	10
3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri	10
3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman.....	23
3.3. Bilgi ve Beceriler	23
3.4. Tutum ve Davranışlar	24
4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME	25

1. GİRİŞ

Deri Model Makineci (Seviye 4) Ulusal Meslek Standardı 5544 sayılı Meslekî Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu ile anılan Kanun uyarınca çıkartılan 19/10/2015 tarihli ve 29507 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri (İTKİB) tarafından hazırlanmış, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş ve MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

Deri Model Makineci (Seviye 4) Ulusal Meslek Standardı’nın 01 no’lu revizyonu, İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri (İTKİB) tarafından yapılmış ve MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra “Model Makineci (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 4) “ olarak MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

2. MESLEK TANITIMI

2.1. Meslek Tanımı

Model Makineci (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 4), iş sağlığı ve güvenliği ve çevre ile ilgili önlemleri alarak kalite gereklilikleri çerçevesinde, iş organizasyonu yapan, dikiş makinelerini kullanıma hazırlayan, kalıp kontrol numunesi dikimi, model dikim öncesi kontrol işlemlerini, model dikimi, modelin ölçü ve kalite kontrolünü yapan ve mesleki gelişime yönelik faaliyetlere katılan nitelikli kişidir.

2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

ISCO 08: 8153 (Dikiş makinesi operatörleri)

2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile ilgili Düzenlemeler

4857 sayılı İş Kanunu.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu.

15/5/2013 tarihli ve 28695 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik.

13/7/2013 tarihli ve 28706 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tehlikeli ve Çok Tehlikeli Sınıfta Yer Alan İşlerde Çalıştırılacakların Mesleki Eğitimlerine Dair Yönetmelik.

Ayrıca; iş sağlığı ve güvenliği ve çevre ile ilgili yürürlükte olan kanun, tüzük, yönetmelik ve diğer mevzuata uyulması ve konu ile ilgili risk değerlendirmesi yapılması esastır.

2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat

Meslekle ilgili diğer mevzuat bulunmamaktadır.

2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları

Model Makineci (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 4)’nin çalışma ortamı; yeterli büyüklükte, aydınlık ve işin icrası için eksiksiz teknik malzeme ile donatılmış fabrika ve atölyelerde Ayakçı (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 3) ile işbirliği ve eşgüdüm içinde çalışır.

Model Makineci (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 4) genellikle oturarak ve makineye eğilerek çalışır, buna bağlı olarak sırt ve boyun ağrısı gibi sorunlarla karşılaşabilir. Çalışma ortamında yoğun deri kokusu, kimyasal maddeler, uçucu organik maddelerin ve emisyonların kokularına maruz kalma gibi iş sağlığı ve güvenliği önlemleri gerektiren durumlar ile karşılaşabilir.

Mesleğin icrası esnasında iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınmasını gerektiren kaza ve yaralanma riskleri bulunmaktadır. Mesleğe yönelik olarak ortaya çıkabilecek risklerle kaynağında mücadele edilir ve gerekli iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyularak bu riskler bertaraf edilebilir. Risklerin tamamen ortadan kaldırılamadığı durumlarda ise işveren tarafından sağlanan uygun kişisel koruyucu donanım kullanarak çalışır.

2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 15 inci maddesi gereğince sağlık gözetimine tabi tutulur ve aynı Kanunun 17 nci maddesi gereğince gerekli eğitimleri alır ve belgelendirir.

3. MESLEK PROFİLİ

3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İş yeri; kalite, çevre ve iş sağlığı ve güvenliği kurallarını uygulamak	A.1	İş sağlığı ve güvenliği talimatlarını uygulamak	A.1.1	Yasa ve iş yerine özgü iş sağlığı ve güvenliği kurallarını uygular.
				A.1.2	Çalışma ortamında iş süreçlerine göre işveren tarafından sağlanan kişisel koruyucu donanım kullanarak çalışır.
				A.1.3	Yaptığı iş ile ilgili tehlike ve risklerin belirlenmesine, risk faktörlerinin azaltılmasına yönelik yapılan çalışmalarına katkıda bulunur.
				A.1.4	Acil durum, ramak kala olay veya kazayı derhal ilgili personele ve acil hizmet birimlerine bildirir.
				A.1.5	Acil durumlarda çıkış ve kaçış prosedürlerini uygular.
		A.2	Çevre koruma önlemlerini almak	A.2.1	Çevre korumaya karşı önlemleri yapılan işin gereklerine uygun şekilde uygular.
				A.2.2	Doğal kaynakların ekonomik kullanımı için gerekli iş yerindeki tespit ve planlama çalışmalarına katılır.
				A.2.3	Dönüştürülebilir malzemelerin ayrımını yapar.
		A.3	Kalite gerekliliklerine uygun çalışmak	A.3.1	İşlem formlarında yer alan talimatlara ve planlara göre belirlenen kalite gerekliliklerini tespit eder.
				A.3.2	Uygulamada izin verilen tolerans ve sapmalara göre kalite gerekliliklerini uygular.
				A.3.3	Makine, alet, donanım ya da iş yeri sisteminin kalite gerekliliklerine uygun çalışır.
				A.3.4	Kalite konusunda gerekli durumlarda birim yöneticisine rapor verir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
B	İş organizasyonu yapmak	B.1	Çalışma ortamını hazırlamak	B.1.1	Ürün hazırlamaya uygun şekilde çalışma ortamını düzenleyerek temizlenmesini sağlar.
				B.1.2	Malzeme ve ürünlerin korunması için gerekli önlemleri alır.
				B.1.3	Malzemelerini numune/model oluşturmaya uygun şekilde kullanıma hazırlar.
		B.2	Teknik föyü incelemek	B.2.1	Model hazırlığı için teknik föyde yer alan bilgileri ayakçı ile inceler.
				B.2.2	Dikilecek ürünün işlem sırasını ayakçı ile teknik föye göre tespit eder.
		B.3	Dikiş tekniklerini belirlemek	B.3.1	Numune hazırlığı için teknik föyde yer alan bilgileri inceler.
				B.3.2	Model çizimi veya teknik föyde belirlenen dikiş tekniklerini ayakçı ile inceler.
				B.3.3	Makine ya da elle yapılacak dikiş tekniklerini ayakçı ile belirler.
		B.4	Araç, gereç ve yardımcı malzemeyi hazırlamak	B.4.1	Kullanılacak araç, gereç ve yardımcı malzemelerin modele uygunluğunu inceler.
				B.4.2	Kullanılacak araç, gereç ve yardımcı malzemeleri dikime uygun şekilde hazırlar.
		B.5	Makineye takılacak yardımcı aparatları hazırlamak	B.5.1	Model için istenilen dikiş tekniklerine göre kullanılacak makineyi belirler.
				B.5.2	Model için istenilen dikiş tekniklerine göre kullanılacak aparatı hazırlar.
		B.6	Ayakçı ile iş sürecini belirlemek	B.6.1	Hazırlayacağı ürünün müşteriye teslim tarihi ile ilgili yöneticisinden bilgi alır.
				B.6.2	Ayakçı ile teknik föy ve modele göre hazırlayacağı ürün için iş planı yapar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Dikiş makinelerini kullanıma hazırlamak (devamı var)	C.1	Makinenin bakımını yapmak	C.1.1	Makine kullanım talimatları doğrultusunda makinedeki basit arızaları giderir.
				C.1.2	Makine kullanım talimatları doğrultusunda makinenin yağ göstergesini kontrol ederek gerekirse ilave yapar.
				C.1.3	Dikiş makinesini kullanım talimatları doğrultusunda makinenin günlük temizliğini yapar.
		C.2	Makineyi dikime hazırlamak	C.2.1	Makine iğnesini malzeme ve dikiş özelliğine uygun seçerek makineye takar.
				C.2.2	İplik akışının düzgün olması için anten sisteminde (bobinlik) bozulma olup olmadığını kontrol ederek iplik akışının düzgünlüğünü sağlar.
				C.2.3	Model ve malzeme özelliğine uygun ipliği seçerek iplik takım şemasına uygun olarak makineye takar.
				C.2.4	İpliğin tansiyon (gerginlik) ayarını; model, malzeme ve istenilen dikiş özelliğine göre yapar.
				C.2.5	Dikiş adım boyunu, dikiş sıklığını, sargı genişliğini (ilik makinesi için ilik boyunu) teknik föy ve malzeme özelliğine göre ayarlar.
				C.2.6	Numune parça üzerinde dikiş sağlamlık ve kalite kontrolünü yaparak sorun olması halinde düzeltme yapar.
				C.2.7	Gerekli durumlarda makineye yardımcı aparatları (fermuar ayağı, dikiş kılavuzu ve benzeri) takar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Dikiş makinelerini kullanıma hazırlamak	C.3	Dikiş makinelerinde dikim yapmak	C.3.1	Kalıpta belirlenen dikiş paylarına göre dikim yapar.
				C.3.2	Dikiş eklerinde boşluk oluşturmadan ve dikiş sökülmecek şekilde dikim yapar.
				C.3.3	Dikişlerin başlama ve bitiminde pekiştirme/zikzak yapar.
				C.3.4	Modeldeki köşe ve kavisleri düzgün ve tekniğine uygun diker.
				C.3.5	Modele göre deride/kürkte büzgü verme, pile yapma gibi işlemleri uygular.
				C.3.6	Numune parça üzerinde dikiş sağlamlık ve kalite kontrolünü yapar.
				C.3.7	Numune parça kontrolünde sorun olması halinde düzeltme yapar.
				C.3.8	Tespit edilen eksiklikleri tamamlayarak hataları düzeltir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
D	Kalıp kontrol numunesi dikimi yapmak	D.1	Dikim öncesi kalıp kontrolü yapmak	D.1.1	Kalıp parça sayısını, teknik föy ve modele göre ayakçı ile kontrol eder.
				D.1.2	Kalıp bilgi yazılarını teknik föy ve modele göre ayakçı ile kontrol eder.
				D.1.3	Kalıp üzerinde tespit edilen eksikliklerin ilgili kişi tarafından düzeltilmesini sağlar.
		D.2	Numune kesimini kontrol etmek	D.2.1	Kesilmiş numune parçalarının modele uygunluğunu ayakçı ile kontrol eder.
				D.2.2	Modele uygun olmayan kesimin ilgili kişi tarafından düzeltilmesini sağlar.
		D.3	Numuneyi dikmek	D.3.1	Makinelerde; teknik föy, ölçü tablosu ve modele uygun numune dikimi yapar.
				D.3.2	Cep filetosu, fermuar yeri, iç pervazları, astar kalıbı gibi kalıp parçalarının birleşiminin modele uygunluğunu kontrol eder.
				D.3.3	Tespit ettiği hataların ayakçı tarafından düzeltilmesini sağlar.
		D.4	Dikim kontrolü yapmak	D.4.1	Dikilen numunenin teknik föy ve modele göre ayakçı ile kontrol eder.
				D.4.2	Dikim hatalarını tespit ederek hataları düzeltir.
				D.4.3	Kalıp hatalarını düzeltmek üzere ilgili kişiye bildirir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Model dikimi öncesi kontrol işlemlerini yapmak (devamı var)	E.1	Kalıp kontrolü yapmak	E.1.1	Teknik föy ve modele göre kalıp parça sayısını kontrol eder.
				E.1.2	Teknik föy ve modele göre kalıp bilgi yazılarını (parça adı, parça adeti, çit işaretleri ve benzeri) kontrol eder.
				E.1.3	Dikiş için gerekli işaretlerin kalıptan deri/kürke geçirilmesini sağlar.
				E.1.4	Kalıbın üzerinde tespit ettiği eksik ve hataları ilgili kişiye bildirir.
		E.2	Derinin/kürkün kesimini kontrol etmek	E.2.1	Deri/kürk kesiminin doğruluğunu teknik föy ve modele göre ayakçı ile kontrol eder.
				E.2.2	Deride/kürkte kalıp yerleşiminin, tüy yönü, leke, renk, model parçaları ve deri hataları açısından uygun yapılıp yapılmadığını ayakçı ile kontrol eder.
				E.2.3	Dikiş için gerekli işaretlerin kalıptan deriye/kürke geçirilip geçirilmediğini ayakçı ile kontrol eder.
				E.2.4	Kesilmiş model parçalarında tespit edilen hataların ilgili kişi tarafından düzeltilmesini sağlar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Model dikimi öncesi kontrol işlemlerini yapmak	E.3	Yardımcı malzemeleri kontrol etmek	E.3.1	Teknik föy ve kalıba göre tela, astar, uya gibi yardımcı malzemelerin doğruluğunu ayakçı ile kontrol eder.
				E.3.2	Kesilmiş yardımcı malzeme parçalarının parça sayısı ve malzeme doğruluğunu teknik föy ve kalıba göre kontrol eder.
				E.3.3	Yardımcı malzemelerde tespit ettiği hataların ilgili kişi tarafından düzeltilmesini sağlar.
		E.4	Tela kontrolü yapmak	E.4.1	Model üzerinde doğru parçaya doğru telanın yapıştırılıp yapıştırılmadığını kontrol eder.
				E.4.2	Telalanmış parçaların, renk değişimi, potlu/gergin yapıştırma gibi görsel ve teknik kontrolünü yapar.
				E.4.3	Tespit ettiği hataların ilgili kişi tarafından düzeltilmesini sağlar.
		E.5	Dikim öncesi kontrol yapmak	E.5.1	Ayakçı tarafından yapılan dikime hazırlık işlemlerini kontrol eder.
				E.5.2	Tespit ettiği hataları ayakçıya bildirir.
				E.5.3	Hataların ayakçı tarafından düzeltilmesini sağlar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
F	Model dikimi yapmak (devamı var)	F.1	Model parçalarını dikmek	F.1.1	Boyuna/enine kesikleri teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				F.1.2	Bedene takılan/bedenden çıkan reglan kol modellerini teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				F.1.3	Bedene takılan/bedenden çıkan U, V gibi yakaları teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				F.1.4	Dikiş işlemlerini yapılacak dikişe uygun makinede, kalıpta belirlenen dikiş paylarına uygun kalitede ve dikim tekniğine uygun olarak yapar.
				F.1.5	Fermuarlı/model uygulamalı (fileto, kesme ve benzeri) cep modellerini teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
		F.2	Ürün parçalarını birleştirmek	F.2.1	Büzgü/pili/pilikaşe/volanları teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				F.2.2	Kapama (dügmeli, patlı, fermuarlı ve model uygulamalı) teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
		F.3	Garni dikimi yapmak	F.3.1	Garni dikişi için kullanılacak ipi teknik föy ve modele göre seçer.
				F.3.2	Model ve teknik föy doğrultusunda uygun bölümlere garni çalışması yapar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
F	Model dikimi yapmak (devamı var)	F.4	Giysi parçalarının kenarlarını temizlemek	F.4.1	Ribana/lastik çalışmalarını teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				F.4.2	Bel çalışmalarını teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				F.4.3	Biye/pervaz/baskı dikişi çalışmalarını teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				F.4.4	Manşet çalışmalarını teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre diker.
				F.4.5	Dikiş işlemlerini yapılacak dikişe uygun makinede, kalıpta belirlenen dikiş paylarına uygun kalitede ve dikim tekniğine uygun olarak yapar.
		F.5	İlik açmak	F.5.1	Teknik föy ve model özelliğine göre ilik yerlerini işaretler.
				F.5.2	İşaretli yerlere doğru şekilde makinede ilik açılmasını sağlar.
				F.5.3	İliklere göre düğme dikim yerlerini işaretler.
				F.5.4	Belirlenen noktalara düğmenin doğru olarak dikilmesini sağlar.
		F.6	Etiket dikmek	F.6.1	Teknik föy ve modelde belirtilen bilgilere göre etiketin yerini (astar, cep ve benzeri) işaretler.
				F.6.2	Ayakçı tarafından işaretlenen yere yerleştirilen etiketi diker.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
F	Model dikimi yapmak	F.7	Çıtçıt/agraf/kopça dikmek	F.7.1	Teknik föy, model ve şablona göre modeldeki çıtçıt basılacak yerleri işaretler.
				F.7.2	Modele uygun çıtçıt/agraf/kopça/ düğmeleri seçer.
				F.7.3	Çıtçıt/agraf/kopça /düğmeleri modelde uygun yerlere elde dikerek sabitler.
		F.8	Ürün oluşturmak	F.8.1	Ön, yaka ve kol oyuntusunda astarlama çalışmalarını teknik föy, model ve kalıpta belirlenen işaretlere göre uygun dikiş makinesinde diker.
				F.8.2	Baskı dikişini teknik föy, model ve kalıpta belirlenen işaretlere göre uygun dikiş makinesinde diker. (etek ucu, kol ağzı ve benzeri)
				F.8.3	Kol ağzı çalışmalarını teknik föy, model çizimi ve kalıpta belirlenen işaretlere göre uygun dikiş makinesinde diker.
				F.8.4	Teknik föy, model şeması ve model çizimine göre dikilen ana malzeme parçalarını bir bütün oluşturacak şekilde uygun dikiş makinesinde diker.
				F.8.5	Teknik föy ve model çizimine göre dikilen yardımcı malzeme (astar, elyaf, vatka ve benzeri) parçalarını bir bütün oluşturacak şekilde uygun dikiş makinesinde diker.
				F.8.6	Ürüne gerekli firma ve beden bilgi etiketlerini teknik föy ve model çizimine göre diker.
				F.8.7	Ana ve yardımcı malzemeleri birleştirerek uygun şekilde ürün dikimini tamamlar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
G	Ölçü kontrolü yapmak	G.1	Dikilmiş ürünün ölçü kontrolünü yapmak	G.1.1	Ayakçı ile ürün ölçü tablosunu inceler.
				G.1.2	Ayakçı ile teknik föyde belirlenen ölçü birimini (cm/inch) kullanarak, ölçü tablosuna göre dikilmiş ürünü ölçer.
		G.2	Ölçü farklarını tespit etmek	G.2.1	Ayakçı ile ölçü tablosunda belirtilen tolerans değerlerini inceleyerek tolerans dahilindeki ve haricindeki ölçüleri tespit eder.
				G.2.2	Ayakçı ile kalıp hatası, dikim hatası, kesim hatası ve ütü çekmesi gibi tolerans dışı ölçülerin sebebini tespit eder.
				G.2.3	Ayakçı ile tespit edilen hataları ölçü kontrol tablosuna yazar.
				G.2.4	Yetkisi dahilinde olan hataları giderir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
H	Modelin kalite kontrolünü yapmak	H.1	Ara kalite kontrol yapmak	H.1.1	İplik kalitesi ve renginin deriye/kürke uygunluğunu teknik föy ve modele göre ayakçı ile kontrol eder.
				H.1.2	Dikiş düzgünlüğü, sağlamlığı ve adım boyu özelliklerini, teknik föy ve modele göre ayakçı ile kontrol eder.
				H.1.3	Teknik föyde belirlenen dikiş özelliklerinin üretime uygunluğunu ayakçı ile kontrol eder.
				H.1.4	Aksesuar ve süsleme malzemelerinin ürüne, dikime ve üretime uygunluğunu ayakçı ile kontrol eder.
				H.1.5	Deri/kürk ve tekstil ürünlerinin birlikte kullanıldığı modellerde, ütü sonrası ürün ölçü değişikliklerini ayakçı ile kontrol eder.
				H.1.6	Ayakçı ile ara kontrolde tespit ettiği hataları ilgili birime yazılı olarak bildirir.
				H.1.7	Numune üretim işlemlerinin üretim süreçlerine uygunluğunu kontrol eder.
		H.2	Son kalite kontrol yapmak	H.2.1	Ürün üzerindeki süsleme ve aksesuarların yerlerini ve ölçülerini model özelliğine/teknik föye göre ayakçı ile kontrol eder.
				H.2.2	Etiket yerlerinin ve içeriğinin teknik föye göre doğruluğunu ayakçı ile kontrol eder.
				H.2.3	Ayakçı ile son kontrolde tespit ettiği hataları ilgili birime yazılı olarak bildirir.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
I	Mesleki gelişim faaliyetlerine katılmak	I.1	Bireysel mesleki gelişimi hakkında çalışmalar yapmak	I.1.1	Meslekle ilgili malzeme, araç, gereç ve ekipmandaki teknolojik gelişmeleri takip eder.
				I.1.2	Yönetim tarafından belirlenen mesleki eğitim ve organizasyonlara katılır.
				I.1.3	Meslekle ilgili fuar, sergi, seminer ve benzeri organizasyonlara katılır.
				I.1.4	Mesleği ile ilgili gelişmeleri, yürüttüğü işlemlerde uygular.
				I.1.5	Mesleği ile ilgili belirlediği eğitim eksikliklerini amirine bildirir.
		I.2	Birlikte çalıştığı kişilerin mesleki gelişimine katkı sağlamak	I.2.1	İşe yeni başlayan meslektaşlarına yapılacak işlere ilişkin bilgi ve deneyimlerini aktarır.
				I.2.2	Ekip arkadaşlarına edindiği yeni bilgi ve deneyimlerini paylaşır.

3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman

1. Biz
2. Cetvel çeşitleri
3. Çekiç
4. Çeşitli makine ayakları ve aparatları
5. Çizgi taşı
6. Dikiş makineleri
7. İğne çeşitleri
8. İplik çeşitleri
9. Kesici çeşitleri
10. Kırtasiye malzemeleri
11. Kişisel koruyucu donanım (koruyucu gözlük ve benzeri)
12. Kompresör
13. Makas çeşitleri
14. Makine aksesuarları
15. Mezura
16. Pense
17. Tamir kutusu

3.3. Bilgi ve Beceriler

1. Acil durum bilgisi
2. Araç, gereç ve ekipman bilgisi
3. Atıkların doğru ayrılması ve geri dönüşüm bilgisi
4. Çalıştığı sektör ile ilgili mesleğe ilişkin yasal düzenlemeler bilgisi
5. Ekip içinde çalışma ve ekip yönetim bilgi ve becerisi
6. El becerisi
7. El-göz koordinasyon becerisi
8. İş sağlığı ve güvenliği bilgisi
9. İşyeri çalışma prosedürleri bilgisi
10. Kalite kontrol prensipleri bilgisi
11. Kayıt tutma ve raporlama bilgi ve becerisi
12. Malzeme bilgisi
13. Mesleki matematik bilgisi
14. Mesleki teknolojik gelişmelere ilişkin bilgi
15. Mesleki terim bilgisi
16. Problem çözme becerisi
17. Sözlü ve yazılı iletişim becerisi

18. Standart ölçüler bilgisi
19. Temel ilk yardım bilgi ve becerisi
20. Temel iş planlama bilgisi
21. Ürün bilgisi
22. Yangın önleme ve yangınla mücadele bilgisi

3.4. Tutum ve Davranışlar

1. Bilgi, tecrübe ve yetkisi dahilinde karar vermek
2. Çalışma ortamında iş disiplini sağlamada doğru, etkili tutum ve davranışlara sahip olmak
3. Çalışma zamanını iş emrine uygun şekilde etkili ve verimli kullanmak
4. Çalışmalarında planlı, organize ve dikkatli olmak
5. Çevre korumaya karşı duyarlı olmak
6. Çevre, kalite ve İSG mevzuatında yer alan düzenlemeleri benimsemek
7. Deneyimlerini iş arkadaşlarına aktarmak
8. Ekip içinde uyumlu çalışmak
9. Görev tanımını, görevi ile ilgili talimatları ve sorumluluklarını bilmek ve yerine getirmek
10. Güvenli çalışma şartlarına uymak
11. İş yeri çalışma prensiplerine uymak
12. İş yerinde ilgili kişilerden, zamanında bilgi almak ve aktarmak
13. İş yerine ait araç, gereç ve malzemelerin kullanımına özen göstermek
14. Kaynakların verimli kullanılmasına özen göstermek
15. Mesleğindeki teknolojik yenilikleri takip etmek
16. Meslek etiğine uygun davranmak
17. Öğrenmeye açık olmak ve öğrendiklerini etkili şekilde aktarmak
18. Süreç ve ürün kalitesine özen göstermek
19. Kaynakların verimli kullanılmasına özen göstermek
20. Mesleğine ilişkin yeniliklere ve yeni fikirlere açık olmak
21. Tehlike durumlarını dikkatle algılayıp ilgilileri bilgilendirmek
22. Temizlik, düzen ve iş yeri tertibine özen göstermek

4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME

Model Makineci (Deri/Kürk Hazır Giyim) (Seviye 4) meslek standardını esas alan ulusal yeterliliklere göre belgelendirme amacıyla yapılacak ölçme ve değerlendirme, gerekli şartların sağlandığı ölçme ve değerlendirme merkezlerinde yazılı ve/veya sözlü teorik ve uygulamalı olarak gerçekleştirilecektir.

Ölçme ve değerlendirme yöntemi ile uygulama esasları bu meslek standardına göre hazırlanacak ulusal yeterliliklerde detaylandırılır. Ölçme ve değerlendirme ile belgelendirmeye ilişkin işlemler 15/10/2015 tarihli ve 29503 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sınav, Ölçme, Değerlendirme ve Belgelendirme Yönetmeliği çerçevesinde yürütülür.

Ek: Meslek Standardı Hazırlama/Güncelleme Sürecinde Görev Alanlar

1. Meslek Standardı Hazırlayan/Güncelleyen Kuruluşun Meslek Standardı Ekibi

Erbil CİHANGİR, İTKİB/Mesleki Yeterlilik Organizasyon Geliştirme Direktörü

Hüsniye GÖKART, İTKİB/Mesleki Yeterlilik İş Geliştirme Müdürü

Özlay BÜLBÜL, İTKİB/Mesleki Yeterlilik İş Geliştirme Analisti

Fatma ÇARDAK, İTKİB/Mesleki Yeterlilik Meslek/Sektör Danışmanı

Neriman EKİNCİ, İTKİB Meslek Standardı ve Mesleki Yeterlilik Hazırlama Uzmanı / Deri/
Deri/Kürk Hazır Giyim Alan Uzmanı

2. Teknik Çalışma Grubu Üyeleri

Neriman EKİNCİ, İTKİB Deri/Kürk Hazır Giyim Alan Uzmanı

Gülay YILMAZ ÇELİK, Deri/Kürk Hazır Giyim Alan Öğretmeni- Zeytinburnu İDMİB
Mesleki Teknik Anadolu Lisesi

Mesut GÖK, Deri/Kürk Hazır Giyim Alan Öğretmeni- Zeytinburnu İDMİB
Mesleki Teknik Anadolu Lisesi

Ümit SARAÇOĞLU, Punto Deri Modelhane Şefi

Hakan AKAD, Doğu Deri/ Ayakçı

Tugay TUNÇ, Doğu Deri /Model Makineci

Ender ELVAN, Deri Giysi İmalatçısı- Derma Deri

3. MYK Sektör Komitesi Üyeleri ve Uzmanlar

Prof. Dr. Saliha AĞAÇ, Başkan (Yükseköğretim Kurulu)

Leyla ÖZDEMİR, Başkan Vekili (Türkiye İhracatçılar Meclisi)

Esra AKBAŞ, Üye (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı)

Nesrin AKGÜN, Üye (Milli Eğitim Bakanlığı)

Gökçe ÇAKAR, Üye (Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı)

Mahmut ARIKAN, Üye (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği)

Yılmaz UÇAR, Üye (Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu)

Pınar ÖZCAN, Üye (Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu)

Tamer TOK,	Üye (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu)
Hilal DOĞRUÖZ ÖZER,	Üye (Mesleki Yeterlilik Kurumu)
Halil Ergün İŞERİ,	Üye (Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu)
Neşet ERDOĞAN,	Üye (Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu)

4. MYK Yönetim Kurulu

Adem CEYLAN,	Başkan (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Temsilcisi)
Prof. Dr. Muzaffer ELMAS,	Başkan Vekili (Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Temsilcisi)
Doç. Dr. Mustafa Hilmi ÇOLAKOĞLU,	Üye (Milli Eğitim Bakanlığı Temsilcisi)
Bendevi PALANDÖKEN,	Üye (Meslek Kuruluşları Temsilcisi)
Dr. Osman YILDIZ,	Üye (İşçi Sendikaları Konfederasyonları Temsilcisi)
Celal KOLOĞLU,	Üye (İşveren Sedikaları Konfederasyonu Temsilcisi)